

PRIMJERAK ZA UČENIKA

Republika Srbija
MINISTARSTVO PROSVJETE, ZNANOSTI I
TEHNOLOŠKOGA RAZVOJA
ZAVOD ZA VREDNOVANJE KVALITETE
OBRAZOVANJA I ODGOJA

ZAVRŠNI ISPIT NA KRAJU OSNOVNOGA OBRAZOVANJA I ODGOJA

TEST
HRVATSKOGA JEZIKA

IDENTIFIKACIJSKI OBRAZAC

IME, IME JEDNOGA RODITELJA / DRUGOGA ZAKONSKOG ZASTUPNIKA, PREZIME UČENIKA

IDENTIFIKACIJSKI BROJ UČENIKA

--	--	--	--	--	--	--	--

OSNOVNA ŠKOLA

MJESTO

OPĆINA

POTPIS DEŽURNOGA NASTAVNIKA

Rezultati se mogu pogledati na portalu **Moja srednja škola**: <https://mojasrednjaskola.gov.rs> unosom jedinstvenoga identifikacijskog broja učenika (osmeroznamenkasta zaporka učenika). Zbog preuzimanja skeniranoga testa u pdf formatu, u dijelu gdje su dostupni rezultati završnoga testa, neophodno je unijeti jedinstvenu zaporku testa.

Jedinstvena zaporka testa:

Ukoliko roditelj / drugi zakonski zastupnik ima nalog na portalu **Moj esDnevnik** ili ima nalog na **Portalu za elektronsku identifikaciju eID.gov.rs**, kojim pristupa portalu **Moj esDnevnik**, tada osim uvida u rezultate završnoga testa, na portalu **Moja srednja škola** može iskoristiti i neku od sljedećih elektroničkih usluga: podnošenje prigovora na rezultate završnoga ispita, podnošenje elektroničke liste želja i podnošenje elektroničke prijave za upis u srednju školu.

UPUTA ZA RAD

- Test sadrži **20** zadataka koje trebaš riješiti za **120** minuta.
- Piši čitko, latiničnim slovima, vodeći računa da tvoji odgovori budu razumljivi, ali i gramatički i pravopisno ispravni.
- Pri rješavanju zadataka u kojima se od tebe očekuje da nešto dopišeš, uvijek koristi pune nazive; kratice nisu dopuštene (npr. treba napisati imenica, a ne im. ili lokativ, a ne lok. i slično).
- Popuni test **plavom kemijskom olovkom** (tijekom rada možeš koristiti grafitnu olovku i gumicu).
- Odgovor napisan samo grafitnom olovkom neće biti prihvaćen.
- U zadatcima s ponuđenim odgovorima neće biti prihvaćen prepravljeni odgovor.
- U zadatcima s ponuđenim odgovorima, u kojima je samo jedan točan odgovor, dobivaš 0 bodova ukoliko pored točnoga odgovora označiš i neki netočan.
- Obrati pozornost da se zadatci razlikuju po načinu na koji trebaš odgovoriti.
- Nemoj ništa upisivati na QR kodove (QR) koji se nalaze na svakoj stranici testa.

U nekim zadatcima izabrat ćeš točan odgovor tako što ćeš obojiti odgovarajući kružić. U zadatcima u kojima postoji više točnih odgovora potrebno je obojiti više kružića. Vodi računa da kružić mora biti obojen jer će samo tako odgovor biti prihvaćen.

PRIMJER OBOJENIH KRUŽIĆA

U zadatku s jednim točnim odgovorom

Koji je glavni grad Republike Srbije?
Oboji kružić ispred točnoga odgovora.

- Novi Sad
- Beograd
- Niš
- Kruševac

U zadatku s više točnih odgovora

Oboji kružiće ispred izraza čiji je zbroj 5.

- $2 + 3$
- $1 + 2$
- $4 + 1$
- $2 + 4$
- $3 + 5$

- Ako završiš ranije, predaj test i tiho izadji.

Želimo ti puno uspjeha na ispitu!

ZAVRŠNI ISPIT NA KRAJU OSNOVNOGA OBRAZOVANJA I ODGOJA

TEST HRVATSKOGA JEZIKA

- 1.** Pozorno pročitaj tekst, a zatim riješi zadatak.

Ivana Brlić-Mažuranić je hrvatska književnica rođena u Ogulinu. Bila je vrlo obrazovana i načitana, a govorila je i pisala francuski, njemački, ruski i engleski jezik. Pisala je pjesme, pripovijetke, romane, basne i bajke, a djela su joj imala veliki broj izdanja te su prevedena na petnaestak jezika. Godine 1902. Ivana Brlić-Mažuranić objavljuje svoju prvu knjigu, zbirku pripovjedaka i pjesama *Valjani i nevaljani*, a 1905. godine zbirku kratkih priča i pjesama *Škola i praznici*. Godine 1912. objavljuje knjigu pjesama namijenjenu odraslima pod naslovom *Slike*. Sljedeće godine napisat će *Čudnovate zgode šegrta Hlapića*, čime počinje njezina spisateljska slava. Uz roman *Čudnovate zgode šegrta Hlapića*, *Priče iz davnine* predstavljaju njezino najvažnije djelo.

Oboji kružić ispred točnoga odgovora.

Naslov prve objavljene knjige Ivane Brlić-Mažuranić nosi naziv:

- Čudnovate zgode šegrta Hlapića
- Priče iz davnine
- Škola i praznici
- Valjani i nevaljani.

- 2.** Pročitaj ulomke ovih dvaju tekstova i riješi zadatak.

Tekst 1

Hrabri telefon i Poliklinika za zaštitu djece grada Zagreba proveli su istraživanje o iskustvima i ponašanju djece na internetu i na društvenoj mreži Facebook, na uzorku od 1489 djece u Hrvatskoj. Potvrđeno je ono što smo i očekivali: postoji gotovo potpuna pokrivenost djeće populacije Facebook mrežom. Naime, čak 93 % djece ima otvoren Facebook profil, a njih 18 % i više njih. Prisutnost djeće populacije na Facebooku gotovo je neprekidna, jer njih 84 % pregledava svoje profile i postavlja postove na mobitelu, kojeg uvijek nose sa sobom. Svako peto dijete tako na Facebooku provodi i više od tri sata dnevno, a polovica ispitane djece pregledava svoje Facebook profile i za vrijeme nastave. Rezultati ovog istraživanja zasigurno će poslužiti ne samo roditeljima i djeci, nego i stručnjacima za kreiranje preventivnih programa i edukaciju djece i roditelja jer su ovakvi rezultati zabrinjavajući.

Tekst 2

O raširenosti društvenih mreža dovoljno je kazati kako ih trećina populacije koristi, što je očit znak njihova utjecaja na društvo. No brojna su istraživanja potvrdila kako društvene mreže utječu ne samo na ponašanje pojedinca tog društva, već i na njegov mozak i moždane procese. Čak pet do deset posto korisnika interneta ne može kontrolirati koliko vremena provodi online. Iako se radi o psihološkoj ovisnosti, ono što se u mozgu događa slično je procesima kod ovisnika o drogi ili alkoholu. Dolazi do jasnog pogoršavanja bijele tvari u predjelu mozga koji kontrolira emocije, pažnju i donošenje odluka. Zato što društvene mreže pružaju neposredno zadovoljstvo uz vrlo malo uloženog truda, mozak stvara potrebu za tom stimulacijom. Svakom interakcijom počinjete sve više žudjeti za ovom vrstom neurološkog uzbuđenja. Zvuči poput droge, zar ne?

Što je zajedničko ovim dvama tekostovima?

Oboji kružić ispred točnoga odgovora.

- Oba autora iznose rezultate provedenih istraživanja.
- Oba autora pišu o štetnostima društvenih mreža na mozak i procese u mozgu.
- Oba autora ističu zabrinutost prema mladima i količini vremena koju provode na društvenim mrežama.
- Oba autora društvene mreže uspoređuju s ovisnostima o alkoholu i drogi.

- 3.** Rečenicu prepiši pisanim slovima.

Tko drugome jamu kopa, sam u nju pada.

- 4.** Pozorno pročitaj rečenicu pa oboji kružić ispred točnoga odgovora.

Toni i ja idemo na nogomet do školskog. Oš doć?

Navedena rečenica u formalnomu govoru glasi:

- Toni i ja idemo na nogomet do školskog. Češ doć?
- Toni i ja idemo na nogomet do školskog igrališta. Oš doći?
- Toni i ja idemo na nogomet do školskog igrališta. Hoćeš li doći?
- Toni i ja idemo na nogomet do školskog igrališta. Hoćeš doć?

- 5.** Oboji kružić ispred tvrdnje koja se odnosi na govorni jezik.

- Sustav verbalnih znakova koji imaju značenje i odnose se na komunikaciju među ljudima.
- Sustav vizualnih znakova koji služe kao sredstvo za bilježenje i čuvanje jezičnih poruka.
- Najpoznatiji sustav je hijeroglifski sustav iz Egipta.
- Sustav znakova za bilježenje nekog jezika.

- 6.** Pročitaj rečenicu, a potom oboji kružić ispod nepromjenjivih riječi.

Kako sam bio smiješan dok sam bio lutak.

-
-
-
-
-
-
-
-

7. Poveži rečenice s odgovarajućom vrstom nezavisnosloženih rečenica tako što ćeš obojiti kružić kod točnoga odgovora.

	sastavna	rastavna	isključna	zaključna
Napisao je naslov i dovršio svoje bilješke.	☐	☐	☐	☐
Ne dolazi već pola sata, dakle neće ni doći.	☐	☐	☐	☐
Voljela bih se prošetati, samo što nemam danas vremena.	☐	☐	☐	☐
Mario danas čita lektiru ili radi zadaću.	☐	☐	☐	☐

8. Pozorno pročitaj ulomak iz bajke *Palčica* Hansa Christiana Andersena pa riješi zadatak.

Palčica se tresla od straha jer ptica je bila velika, toliko veća od nje koja je samo palac visoka, ali se ipak ohrabri, pritisne pamuk još čvrše oko ptice te njime pokrije ptici glavu. Sljedeću noć se opet odšulja do nje, bila je doista živa, ali toliko slaba da je samo na tren otvorila oči i vidjela Palčicu, koja je stajala s komadom kresiva u ruci, jer nije imala bolje svjetiljke.

„Hvala ti, lijepo maleno dijete!” reče joj bolesna lastavica. „Baš sam se dobro ugrijala! Uskoro ću biti u punoj snazi i moći ću letjeti, vani pod toplim suncem!”

Oboji kružić ispred točnoga odgovora.

Odredi značenje podcrтане riječi *odšuljati*.

potrčati prikradati se koračati doći

9. Pročitaj ulomak članka iz časopisa pa napiši glasovnu promjenu koja je provedena u podcrtnim riječima.

Na Bikovu djeluje istoimeni nogometni klub, a u naselju (1) se nalazi i mala sportska zračna (2) luka Ivan Sarić. Tu je i sada već poznati Pivčiji salaš, na kojem je mladi Subotičanin Vedran Kuntić, po struci (3) tehničar za biotehnologiju, započeo svoj posao. (...)

Za plasteničku proizvodnju uzimao sam kredite, a sada su otplaćeni (4), te su nova ulaganja od same proizvodnje.

Glasovne promjene:

(1) naselju _____

(2) zračna _____

(3) struci _____

(4) otplaćeni _____

- 10.** Pozorno pročitaj napisane riječi, a potom riješi zadatak.

kupac, neprijatelj, učitelj, pročitati, školski

Oboji kružiće ispred točnih odgovora.

Riječi nastale sufiksalm tvorbom (izvođenjem) su:

- kupac neprijatelj učitelj pročitati školski.

- 11.** Pročitaj rečenicu pa oboji kružić ispred točnoga odgovora.

Razmišljao je o djevojcima.

Riječ djevojci je:

- subjekt predikat objekt atribut.

- 12.** Pročitaj rečenicu u kojoj se nalazi podcrtana imenica.

Popila sam čaj od kamilice.

Odredi padež i značenje podcrtanoj imenici.

Oboji kružić ispred točnoga odgovora.

- Nominativ u značenju imenovanja
 Dativ u značenju cilja radnje
 Genitiv u značenju građe
 Genitiv u značenju dijela

- 13.** Rastavi riječi na slogove.

raspodijeliti _____

odijenuti _____

14. Pročitaj navedeni ulomak i oboji kružić ispred točnoga odgovora.

Očuvanje životne sredine jedan je od važnijih zadataka grada Sombora. Grad Sombor ulaže velike napore kako bi se riješio dugogodišnji problem divljih deponija. A da su se zaista uhvatili u koštač s problemom, potvrđuju i donesene odluke. Naime, Gradska uprava je donijela niz mjera koje su pokazale dobre rezultate na terenu, a prognoze pokazuju da bi ovaj problem u narednih nekoliko godina mogao u potpunosti nestati.

Frazem uhvatiti se u koštač znači:

- uhvatiti se silovito nekoga ili nečega
- vješto i puno raditi
- početi borbu s kim ili čim
- puno ulagati.

15. Pročitaj pjesmu i oboji kružić ispred točnoga odgovora.

Lebdeć svrh mokrih dubina,
Od zore, taho, polako.
U krug se pomiče tako
Između dviju modrina.
Ne čuje s kitnih planina
Šuštanje procvalih gronja:
S kopna ne osjeća vonja
Kadulje i ružmarina.
On kruži, miran i sam,
Omamljen šumorom vala.
Mirisom alge i soli.
A kad se smrkava dan,
Nosi put neznana žala
Krik neutješive boli.

Pjesma pripada:

- umjetničkoj književnosti
- usmenoj književnosti.

- 16.** Pozorno pročitaj ulomak iz pjesme *Kada bi drveće hodalo* Grigora Viteza pa oboji kružić ispred točnoga odgovora.

Kad bi drveće hodalo,
Šume bi se razilazile na sve strane.
Drveće bi hodalo,
A mahale njihove grane.

U osmercu je napisan:

- prvi stih
- drugi stih
- treći stih
- četvrti stih.

- 17.** Pročitaj ulomak iz djela *Pinocchio* Carla Collodija te odredi koji je oblik pripovijedanja rabljen u navedenome tekstu.

Geppettova je kuća bila jedna prizemna sobica, osvijetljena svjetлом od ispod stuba. Namještaj nije mogao biti jednostavniji: jedna loša stolica, jedan ne baš najbolji krevet i jedan posve istrošeni stolić. Na stražnjem zidu vidjelo se ognjište s vatrom koja je gorila; ali ta je vatra bila naslikana, a na vatri je bio naslikan lonac u kojem je živahno vrilo i iz kojega je izlazio oblak dima koji je izgledao baš kao pravi dim.

Oboji kružić ispred točnoga odgovora.

Oblik pripovijedanja u ulomku je:

- pripovijedanje u 1. osobi
- opisivanje
- monolog
- pripovijedanje u 3. osobi.

- 18.** Pročitaj tekst pa riješi zadatak.

Bosna, gdje sam ju ja vidio, ima planina dosta, nego između planina ima prekrasnih zemalja; ali najviše leže puste, žalosti moja! Bosna je, uopće reći, zemlja plodna: to svjedoči najviše voće koga obilno imaju. Kad sam bio u Sarajevu, onda je bio glad: oka pšenice je bila po 60 para, a oka kukuruza po 50 para. A u zimsko doba oka jabuka 15, oka suhih šljiva 30 para; a i drugoga voća svakoga ima dosta. Rakija je na mehani dosta skupa, a vino se ne smije ni donositi. Ako koji mehandžija i dobavi vina, tako mora biti u velikom strahu, jerbo može naopako postradati: zato litru vina daje po dva groša, to jest 80 para.

O kojoj je književno-znanstvenoj vrsti riječ?

Oboji kružić ispred točnoga odgovora.

- biografija
- dnevnik
- bajka
- putopis

19. Pročitaj opis Markića Babića iz ulomka *Suveza Mila Budaka* pa riješi zadatak.

Postao je mrk i šutljiv. Jedva bi u kući progovorio koju, osim poslije večere kad bi, sjedeći kraj vatre, izdavao zapovijedi za drugi dan, da svako čeljade znade kuda će zorom okrenuti. Prije je on i sa susjedima rado pripovijedao i svakome rado pomagao, a sada je to sve leglo i propalo. Gledao je da se u selu ni s kim i ne vidi, a kamoli da divani i ljudika, a pomagati tako i tako niti je imao čim, niti je tko od njega što tražio.

Koju karakterizaciju lika prepoznaćeš u navedenom ulomku?

Oboji kružić ispred točnoga odgovora.

- fizičku karakterizaciju
- psihološku karakterizaciju
- etičku karakterizaciju
- govornu karakterizaciju

20. Pred tobom je ulomak iz djela *Robinson Crusoe* Daniela Defoa. Pročitaj tekst pa riješi zadatak.

Rodio sam se 1632. u gradu Yorku. Bio sam iz dobre obitelji. Nije, duduše, bila engleska jer mi je otac bio stranac iz Bremena. On se najprije doselio u Huli, gdje je stekao lijep imetak trgovanjem, a onda se, napustivši trgovinu, preselio u York i tu se oženio mojom majkom. Njeni su se rođaci zvali Robinson, i po njima sam prozvan Robinson Kreutznaer; ali, kako se u Engleskoj riječi obično iskrivljuju, sada nas zovu ili, bolje reći, sami se zovemo i potpisujemo Crusoe, a tako su me oduvijek zvali i moji drugovi. Imao sam dva starija brata. Jedan je bio potpukovnik u engleskom pješadijskom puku u Flandriji kojim je zapovijedao glasoviti pukovnik Lockhart. Poginuo je kod Dunkirka u borbi sa Španjolcima. Što se dogodilo s mojim drugim bratom, to nisam nikada saznao, jednako kao što ni moj otac i majka nisu saznali što se dogodilo sa mnom.

Oboji kružić ispred točnoga odgovora.

U ulomku prepoznaćeš jednu od glavnih odlika književnog roda epike, a to je:

- dijalog
- opisivanje
- pripovijedanje u 1. osobi
- pripovijedanje u 3. osobi.

PRAZNA STRANICA

Republika Srbija
MINISTARSTVO PROSVJETE, ZNANOSTI
I TEHNOLOŠKOGA RAZVOJA
ZAVOD ZA VREDNOVANJE KVALITETE
OBRAZOVANJA I ODGOJA

PRIMJERAK ZA ŠKOLU

ZALIJEPITI IDENTIFIKACIJSKU
NALJEPNICU

ZAVRŠNI ISPIT NA KRAJU OSNOVNOGA OBRAZOVANJA I ODGOJA

TEST
HRVATSKOGA JEZIKA

IDENTIFIKACIJSKI OBRAZAC

IME, IME JEDNOGA RODITELJA / DRUGOGA ZAKONSKOG ZASTUPNIKA, PREZIME UČENIKA

IDENTIFIKACIJSKI BROJ UČENIKA

--	--	--	--	--	--	--	--

OSNOVNA ŠKOLA _____

MJESTO _____

OPĆINA _____

POTPIS DEŽURNOGA NASTAVNIKA